

Zondagopenstelling winkels Zwijndrecht

Mening bewoners en ondernemers

Sinds 1 juli 2013 is de nieuwe Winkeltijdenwet in werking. Dit betekent dat gemeenten de mogelijkheid hebben om vrijstelling te verlenen voor het verbod op winkelopenstelling op zondagen. Die vrijstelling kan op verschillende manieren worden ingevuld. Alvorens een voorstel hiervoor aan de gemeenteraad aan te bieden, wil de gemeente Zwijndrecht graag de mening van inwoners en van de direct betrokkenen, de ondernemers, horen over verschillende alternatieven voor zondagopenstelling. Het OCD voerde deze draagvlakmeting voor de gemeente Zwijndrecht uit.

Inhoud:

1. Conclusies
2. Figuren bewoners en ondernemers
3. Tabellen ondernemers

Bijlage: vragenlijst

Voor het onderzoek onder bewoners benaderden we 832 inwoners van het Bewonerspanel, waarvan in totaal 606 bewoners (73%) de vragenlijst invulden. Voor het onderzoek onder ondernemers benaderden we alle 183 winkeliers in Zwijndrecht. De totale respons bedroeg 47%, uiteenlopend van 54% in het Centrum tot 38% onder de verspreide vestigingen.¹

In het centrum en de winkelcentra benaderden we ook de in totaal 16 horeca ondernemers en 26 ondernemers in het ambacht. Deze groepen kunnen immers ook als belanghebbend worden aangemerkt. De respons onder hen bleef wel achter: 5 horeca ondernemers en 4 ondernemers in het ambacht deden mee.

Conform de wens van de gemeenteraad legden we aan de bewoners en ondernemers vier alternatieven voor:

- **Mogelijkheid 1:** Alle winkels in Zwijndrecht en Heerjansdam mogen op elke zondag van 13.00 tot 17.00 uur geopend zijn.
- **Mogelijkheid 2:** Alle winkels in Zwijndrecht en Heerjansdam mogen 1 maal in de maand op een zondag van 13.00 tot 17.00 uur geopend zijn.
- **Mogelijkheid 3:** Alleen winkels in het centrumgebied van Zwijndrecht (Walburg) mogen op zondag van 13.00 tot 17.00 uur geopend zijn.
- **Mogelijkheid 4:** De supermarkten en grotere winkelketens (Hema e.d.) mogen elke zondag van 13.00 tot 17.00 uur geopend zijn en de overige winkels eens per maand.

Naast de vier alternatieven hebben we de bewoners ook gevraagd wat ze van de huidige zondagopenstelling vinden:

- Ik ben tevreden zoals het nu is alle winkels in Zwijndrecht mogen nu open zijn op vier feestdagen (2e Paasdag, Hemelvaartsdag, 2e Pinksterdag en 2e Kerstdag) en daarnaast op twee zondagen per jaar.

1 Conclusies

Bewoners minder tevreden met huidige zondagopenstelling

Alle winkels in Zwijndrecht mogen nu op vier feestdagen en daarnaast op twee zondagen per jaar open zijn. Zo goed als de helft van de bewoners vindt dit (veel) te weinig (figuur 5). Van de ondernemers vindt bijna een kwart dit (veel) te weinig.

Meeste steun voor alle winkels 1 zondag per maand open ...

Mogelijkheid 2 (alle winkels 1 zondag per maand open) krijgt de meeste steun van de inwoners (figuur 1). De helft van de inwoners ziet dit graag. Van de ondernemers heeft drie op de tien deze mogelijkheid graag. Beperking van deze optie tot Walbrug krijgt van even veel ondernemers steun (figuur 3).

... maar vooral veel ondernemers vinden dat de winkels op zondagen gesloten moeten blijven

Vier op de tien ondernemers vinden dat de winkels op zon- en feestdagen gesloten moeten blijven. Van de inwoners deelt een kwart deze mening. Van hen is zo'n 5% tegelijkertijd ook wel tevreden met de huidige regeling voor zon- en feestdagen.

Bewoners: 73% respons
Winkeliers: 47% respons

Meeste steun voor maandelijke koopzondag. Maar vooral veel ondernemers (vier op de tien) zijn tegen zondagopening.

¹ Voor een representatief totaalbeeld van de meningen van alle detaillisten hebben we de respons herwogen naar gebied (Centrum, winkelcentra, overig) en formule (zelfstandige, filiaalbedrijf).

Weinig steun voor voorkeursbehandeling Centrum.

Ronduit weinig steun voor voorkeursbehandeling grootwinkelbedrijf.

Vooraf weinig steun voor zondagopening in de wijkwinkelcentra.

Minder steun voor wekelijkse koopzondag

Mogelijkheid 1 (alle winkels elke zondag open) krijgt minder steun (zie figuur 2). Drie op de tien inwoners hebben graag dat alle winkels in Zwijndrecht en Heerjansdam op elke zondag geopend mogen zijn. Van de ondernemers wil twee op de tien dit graag.

Geen meerderheid voor voorkeursbehandeling Centrum ...

Mogelijkheid 3 (alleen winkels in Walburg mogen op zondagen open) krijgt steun van ongeveer een kwart van de inwoners. Nog eens één op de tien vindt dit een goede optie, mits maximaal 1 zondag per maand (figuur 3). Een even groot aandeel inwoners is echter tegen een voorkeurspositie voor Walburg. Ook onder ondernemers is dit het geval.

... en ronduit weinig steun voor voorkeursbehandeling grootwinkelbedrijf

De helft van de inwoners vindt dat er tussen enerzijds supermarkten en grotere winkelketens en anderzijds overige winkels geen verschil in regime moet zijn. Het aandeel ondernemers dat dezelfde mening deelt ligt maar iets lager (zie figuur 4). Dit alternatief krijgt steun van niet meer dan twee op de tien bewoners en een op de tien ondernemers.

Meer steun voor zondagopening onder filiaalbedrijven en in het centrum; vooral minder steun in de wijkwinkelcentra

Zijn gemiddeld vier op de tien Zwijndrechtse ondernemers tegen winkelopening op zondag, in de wijkwinkelcentra zijn zes op de tien ondernemers hier op tegen. Ondernemers in het Centrum zijn juist relatief vaak vóór meer winkelopening op zondag. Niettemin vinden drie op de tien ondernemers in het Centrum dat de winkels op zondag gesloten moeten blijven en nog eens drie op de tien elke zondag open te vaak. Een voorkeursbehandeling voor Walburg krijgt alleen vanuit Walburg zelf substantiële steun. Maar ondernemers in Walburg zijn even weinig als de overige detaillisten in Zwijndrecht voorstander voor een voorkeursbehandeling voor het grootwinkelbedrijf.

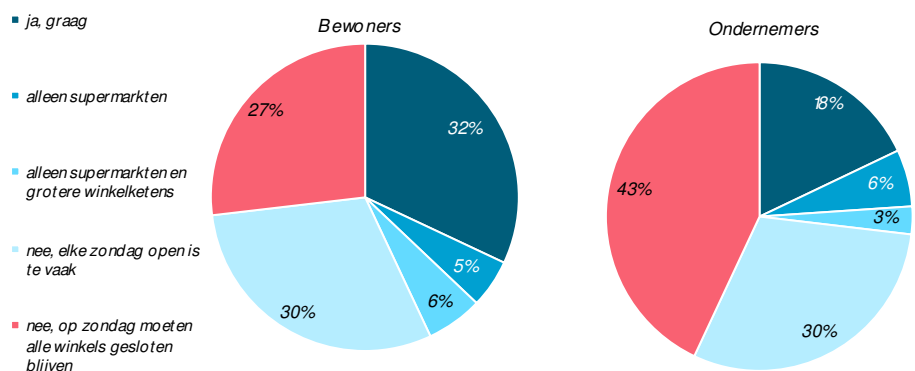
Ten slotte zijn meer filiaalbedrijven dan zelfstandigen vóór meer zondagopenstelling. Van de ondernemers die onder de filiaalbedrijven vallen ziet iets meer dan 40% graag dat alle winkels in Zwijndrecht en Heerjansdam maandelijks op zondag geopend zijn. De mogelijkheid om 1 maal in de maand op een zondag open te mogen zijn kan onder de zelfstandige winkeliers op veel minder steun rekenen: van hen heeft 20% deze mogelijkheid graag.

Horeca en ambacht: minder respons op enquête; onder de weinige respondenten even veel tegenstanders van zondagopening van winkels als onder winkeliers zelf

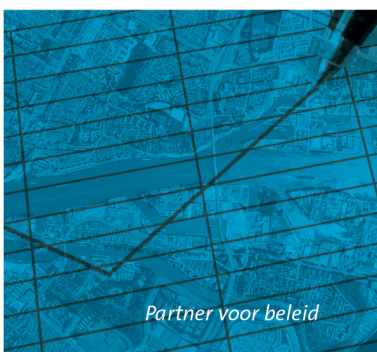
Zoals eerder aangegeven was de respons van ondernemers in horeca en ambacht (alleen benaderd in het Centrum en de wijkwinkelcentra) laag. Van de vijf respondenten horeca geven er twee aan tegen zondagopening van winkels te zijn, van de vier respondenten ambacht zijn er ook twee dat. Van de overige drie respondenten horeca mogen de winkels alle zondagen open; de overige twee respondenten ambacht vinden dat te vaak.

2 Figuren bewoners en ondernemers

Figuur 1 Mogelijkheid 1: Alle winkels in Zwijndrecht en Heerjansdam mogen op elke zondag van 13.00 tot 17.00 uur geopend zijn.

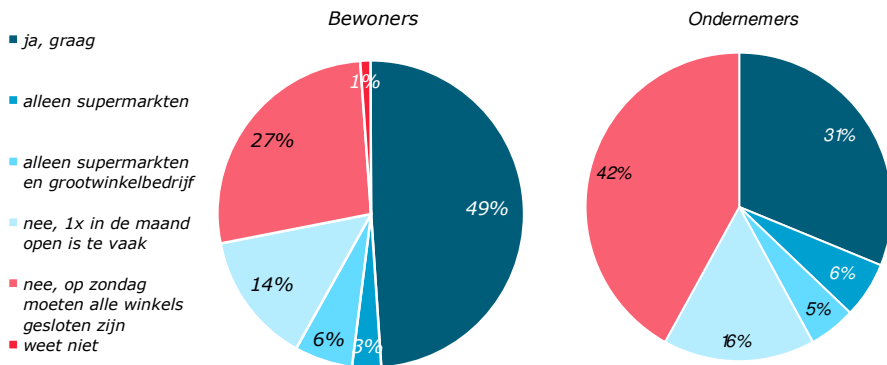

Toelichting: ondernemers alleen detailhandel

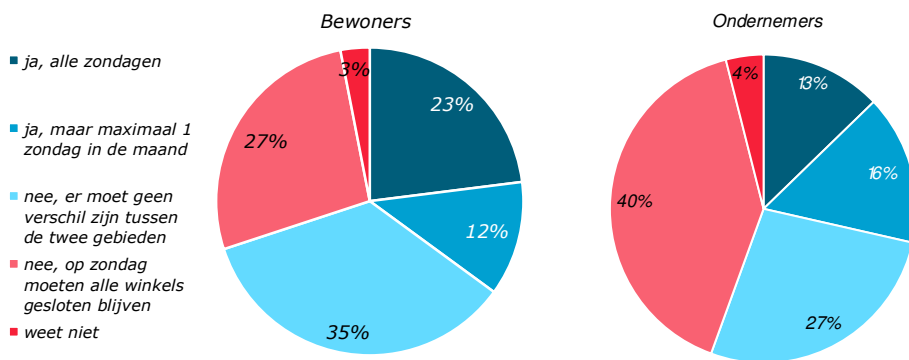
Figuur 2 Mogelijkheid 2: Alle winkels in Zwijndrecht en Heerjansdam mogen 1 maal in de maand op een zondag van 13.00 tot 17.00 geopend zijn.

Toelichting: ondernemers alleen detailhandel

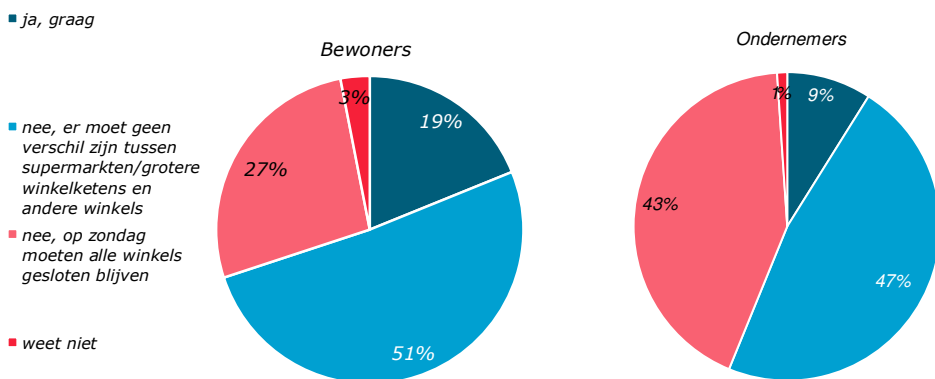

Figuur 3 Mogelijkheid 3: Alleen winkels in het centrumgebied van Zwijndrecht (Walburg) mogen op zondag van 13.00 tot 17.00 uur geopend zijn.

Toelichting: ondernemers alleen detailhandel

Figuur 4 Mogelijkheid 4: De supermarkten en grotere winkelketens mogen elke zondag van 13.00 tot 17.00 geopend zijn en de overige winkels eens per maand.

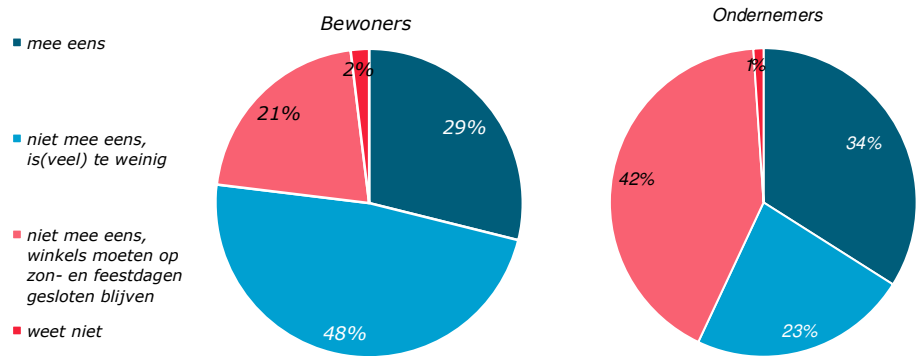

Toelichting: ondernemers alleen detailhandel

Partner voor beleid

Figuur 5 Mogelijkheid 5: Ik ben tevreden zoals het nu is (alle winkels in Zwijndrecht mogen nu open zijn op vier feestdagen en daarnaast op twee zondagen per jaar).

Toelichting: ondernemers alleen detailhandel

3 Tabellen ondernemers

Tabel 1 Mogelijkheid 1: Alle winkels in Zwijndrecht en Heerjansdam mogen op elke zondag van 13.00 tot 17.00 uur geopend zijn (%).

ondernemers	formule		gebied			totaal
	zelfstan- digen	filiaal- bedrijven	centrum	winkel- centra	overig	
ja, graag	13	23	29	15	8	19
alleen supermarkten	8	4	6	7	4	6
alleen supermarkten en grotere winkelketens	5	2	3	4	4	4
nee, elke zondag open is te vaak	28	32	29	11	48	29
nee, op zondag moeten alle winkels gesloten blijven	48	38	32	63	36	43

Toelichting: ondernemers alleen detailhandel

Tabel 2 Mogelijkheid 2: Alle winkels in Zwijndrecht en Heerjansdam mogen 1 maal in de maand op een zondag van 13.00 tot 17.00 geopend zijn (%).

ondernemers	formule		gebied			totaal
	zelfstan- digen	filiaal- bedrijven	centrum	winkel- centra	overig	
ja, graag	18	43	43	15	33	31
alleen supermarkten	8	4	6	7	4	6
alleen supermarkten en grootwinkelbedrijf	8	2	3	4	8	5
nee, 1x in de maand open is te vaak	18	15	20	11	17	16
nee, op zondag moeten alle winkels gesloten zijn	49	36	29	63	38	42

Toelichting: ondernemers alleen detailhandel

Tabel 3 Mogelijkheid 3: Alleen winkels in het centrumgebied van Zwijndrecht (Walburg) mogen op zondag van 13.00 tot 17.00 uur geopend zijn (%).

ondernemers	formule		gebied			totaal
	zelfstan- digen	filiaal- bedrijven	centrum	winkel- centra	overig	
ja, alle zondagen	10	15	24	7	4	13
ja, maar maximaal 1 zondag in de maand	20	13	24	7	16	16
nee, er moet geen verschil zijn tussen de twee gebieden	18	35	18	26	40	27
nee, op zondag moeten alle winkels gesloten blijven	50	33	32	56	36	41
weet niet	3	4	3	4	4	4

Toelichting: ondernemers alleen detailhandel

Onderzoekcentrum
Drechtsteden

Tabel 4 Mogelijkheid 4: De supermarkten en grotere winkelketens mogen elke zondag van 13.00 tot 17.00 geopend zijn en de overige winkels eens per maand (%).

ondernemers	formule		gebied		totaal	
	zelfstan- digen	filiaal- bedrijven	centrum	winkel- centra		overig
ja, graag	15	4	6	15	8	9
nee, er moet geen verschil zijn tussen supermarkten/grotere winkelketens en andere winkels	40	52	53	26	60	47
nee, op zondag moeten alle winkels gesloten blijven	45	41	38	59	32	43
weet niet	0	2	3	0	0	1

Toelichting: ondernemers alleen detailhandel

Tabel 5 Mogelijkheid 5: Ik ben tevreden zoals het nu is (alle winkels in Zwijndrecht mogen nu open zijn op vier feestdagen en daarnaast op twee zondagen per jaar (%)).

ondernemers	formule		gebied		totaal	
	zelfstan- digen	filiaal- bedrijven	centrum	winkel- centra		overig
mee eens	30	37	33	22	48	34
niet mee eens, is (veel) te weinig	20	26	33	19	12	23
niet mee eens, winkels moeten op zon- en feestdagen gesloten blijven	48	37	33	59	36	42
weet niet	3	0	0	0	4	1

Toelichting: ondernemers alleen detailhandel

drs. F.W. Winterwerp
M.X.L. Tan, Msc
augustus 2014

Postbus 619
3300 AP Dordrecht
(078) 770 3919

ocd@drechtsteden.nl
www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl

Partner voor beleid

Bijlage: Vragenlijst

Enquête zondagopenstelling winkels Zwijndrecht

Sinds 1 juli 2013 is de nieuwe Winkeltijdenwet in werking. Dit betekent dat de gemeente de mogelijkheid heeft om vrijstelling te verlenen voor het verbod op winkelopenstelling op zondagen. Alvorens een voorstel hiervoor aan de gemeenteraad aan te bieden, willen we als gemeente graag ook de mening van inwoners horen over de zondagopenstelling.

De vrijstelling kan op verschillende manieren worden ingevuld. Kruist u svp aan wat u van de verschillende mogelijkheden vindt.

1. Mogelijkheid 1: Alle winkels in Zwijndrecht en Heerjansdam mogen op elke zondag van 13.00 tot 17.00 uur geopend zijn.

Wat vindt u van deze mogelijkheid?

- ja, graag
- alleen de supermarkten
- alleen de supermarkten en grotere winkelketens (Hema e.d.)
- nee, af en toe open op zondagen is prima, maar alle winkels elke zondag open is te vaak
- nee, op zondag moeten alle winkels gesloten blijven

2. Mogelijkheid 2: Alle winkels in Zwijndrecht en Heerjansdam mogen 1 maal in de maand op een zondag van 13.00 tot 17.00 uur geopend zijn.

Wat vindt u van deze mogelijkheid?

- ja, graag
- alleen de supermarkten
- alleen de supermarkten en het grootwinkelbedrijf
- nee, af en toe open op zondagen is prima, maar alle winkels 1 maal in de maand open is te vaak
- nee, op zondag moeten alle winkels gesloten blijven

3. Mogelijkheid 3 : Alleen winkels in het centrumgebied van Zwijndrecht (Walburg) mogen op zondag van 13.00 tot 17.00 uur geopend zijn.

Wat vindt u van deze mogelijkheid?

- ja, alle zondagen
- ja, graag maar maximaal 1 zondag in de maand
- nee, er moet geen verschil zijn tussen het centrumgebied en overig Zwijndrecht/Heerjansdam
- nee, op zondag moeten alle winkels gesloten blijven

4. Mogelijkheid 4 : De supermarkten en grotere winkelketens (Hema e.d.) mogen elke zondag van 13.00 tot 17.00 uur geopend zijn en de overige winkels eens per maand.

Wat vindt u van deze mogelijkheid?

- ja, graag
- nee, er moet geen verschil zijn tussen supermarkten/grotere winkelketens en andere winkels
- nee, op zondag moeten alle winkels gesloten blijven

5. Tot slot nog de volgende stelling: Ik ben tevreden zoals het nu is (alle winkels in Zwijndrecht mogen nu open zijn op vier feestdagen (2^e Paasdag, Hemelvaartsdag, 2^e Pinksterdag en 2^e Kerstdag) en daarnaast op twee zondagen per jaar.

Wat vindt u van deze stelling?

- mee eens
- niet mee eens, is (veel) te weinig
- niet mee eens, winkels moeten op zon- en feestdagen gesloten blijven